

KISKERESKEDELBEN FORGALMAZOTT GYÓGYNÖVÉNY DROGOK MINŐSÉGI ANALÍZISE –A TÖRVÉNYI SZABÁLYOZÁS HIÁNYOSSÁGAI

BERNÁTH JENŐ J.¹, NÁDOSI MÁRTA², CZIRBUS, ZOLTÁN²

SÁRVÁR

2011

¹BCE, Gyógy- és Aromanövények Tanszék

²Herbária Zrt.

Élelmiszer

Gyógynövény termék
2008. évi XLVI. Tv.

Kozmetikumok

Gyógytermék

Növényi drog

Növényi gyógyszer

Fűszerek

Gyógyászati
segédeszközök

Funkcionális élelmiszer

Étrend-kiegészítő

Új élelmiszer

A termékek megkülönböztetésében milyen rendező elvet kellene követni?

Mi definiálja a gyógynövénynek körét?

Hazai szabályozás alapján

VIII. Magyar Gyógyszerkönyv

~~203/2002.(IX) Kormány rendelet a kereskedelmi forgalomba hozható gyógynövények listája~~

~~81/2003. (XII.23.) ESzCsM rendelet a lakossági fogyasztásra szánt gyógynövények listája~~

OÉTI negatív lista

Nemzetközi szabályozás szerint

EU Közösségi Listája (Community list)

EU Közösségi Monográfiák (Community Monographs)

Feltételezhetően mellékhatással rendelkező fajok EU listája

További ellentmondás a gyógynövények megítélésében

81/2003. (XII.23.) ESzCsM rendelet a lakossági fogyasztásra szánt gyógynövények listájából

Drog		Forgalmazható mennyiség (g)	OÉTI negatív lista
Absinthii herba	Fefér üröm	100	+
Calami rhizoma	Kálmos gyökér	30	+
Fumariae herba	Füstikefű	50	+
Hyperici herba	Orbánkfű	100	+
Leonuri cardiaceae herba	Szúrós gyöngyajakfű	60	+
Sennae folium	Szennalevél	50	+
Sennae fructus	Anyalevél	50	+
Uvae ursi folium	Medveszőlőlevél	50	+
Visci albae stipes	Fehér fagyöngy	150	+

Mi tekinthető ma autentikus forrásnak?

VIII. Magyar Gyógyszerkönyv +

Orvosi
Hírek

Story magazin

Ezohírek

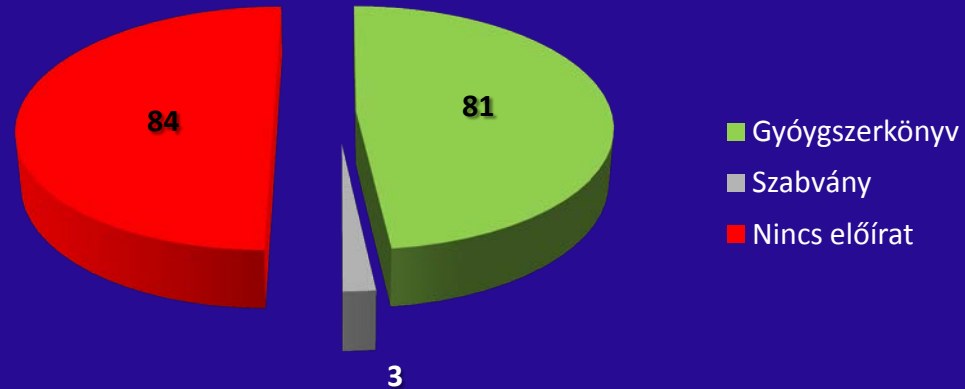
Bulváros

stb.

Minősítés (= megfelelési vizsgálat)

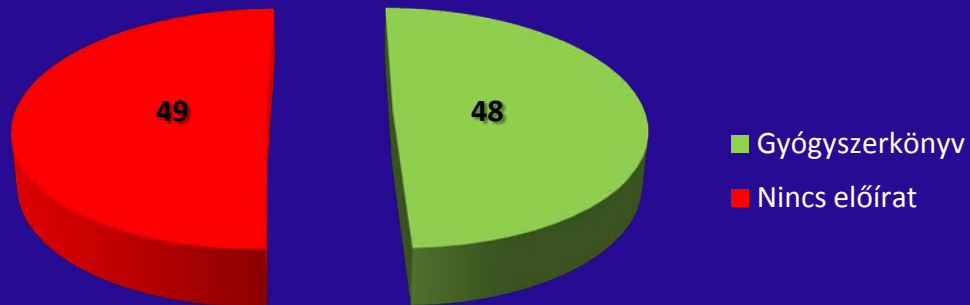
VIII. Magyar Gyógyszerkönyv + 203/2002.(IX) Kormányrendelet + 81/2003. (XII.23.) ESzCsM rend

Összesen 168 szárított drog

VIII. Magyar Gyógyszerkönyv + 81/2003. (XII.23.) ESzCsM rend

Összesen 97 szárított drog

HAZÁNKBAN FORGALMAZOTT NÉHÁNY TERMÉKMINTA MINŐSÉGI VIZSGÁLATA

KAMILLA FILTER

A)

minta elnevezése	1.minta	2.minta	3.minta	4.minta
Termék neve	Kamilla tea	Kamilla tea	Kamillavirág Chamomillae anthodium	Kamillavirágzat filterezett
Használati javaslat	nincs	van (általános)	van	van
Javallat	nincs	van	van	van
<i>Doboz leírása</i>				
Színe	Jellegzetes „kamilla” sárga doboz, rajta kamilla virágzat ábrázolással	Fehér doboz sárga átmenettel, tea levél és kamilla virág ábrázolással	Fehér –sárga-piros doboz, kamillavirág ábrázolással	sárga doboz zöld mitázattal, kamilla és táj ábrázolással
Anyaga	belül fehér, erős kartonpapír	belül fehér, erős kartonpapír	belül fehér gyengébb kartonpapír	belül barna gyengébb kartonpapír
Egyéb megjegyzés	A doboz alján a fehér betűk nehezen olvashatók	A doboz kis fülecske segítségével jól zárható	A dobozon található rögzítő fül, egyes esetben zavarja a doboz visszazárását	

B)

	1. minta	2. minta	3. minta	4. minta
<i>Mikroszkópos azonosítás (%)</i>				
csöves virágok	44,85	48,84	50,45	77,32
nyelves virágok	2,09	2,97	5,11	4,34
szár	33,81	17,62	21,72	6,77
levél	2,30	2,41	5,95	2,16
termés	3,22	8,35	5,06	1,92
vacokkúp	1,27	0,33	0,55	2,16
kaszattermés	5,66	7,21	5,39	2,43
egyéb növényi rész	6,80	12,26	5,78	2,91
összesen	100,00	100,00	100,00	100
illóolaj (g/100g)	0,11	0,17	0,19	0,49

szárdarabok

a) 1. minta

b) 2. minta

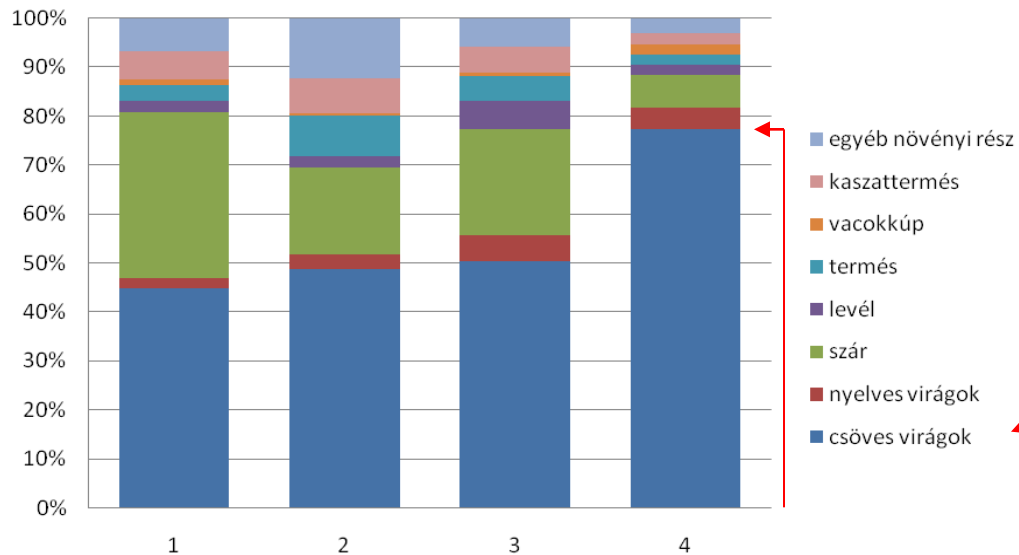
c) 3. minta

d) 4. minta

csöves virágok

Mikroszkópikus elemzés

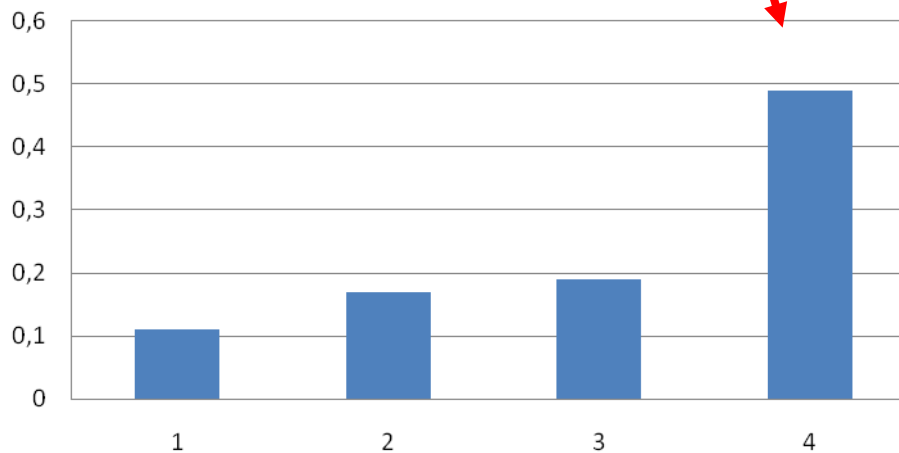

Pozitív összefüggés

Legszebb csomagolás

Negatív összefüggés

Illóolaj (g/100g)

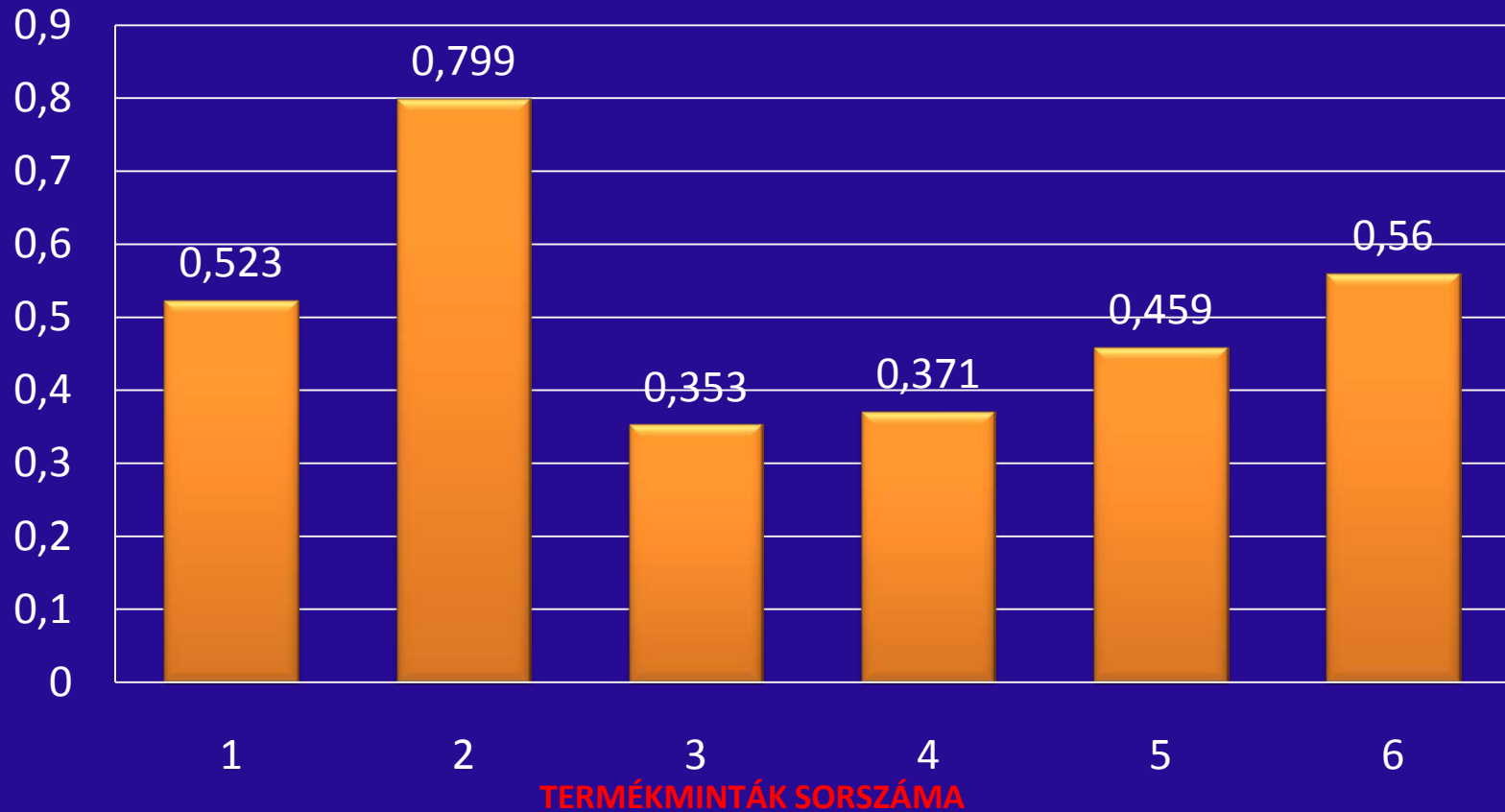

KAMILLA TASAKOS TERMÉK

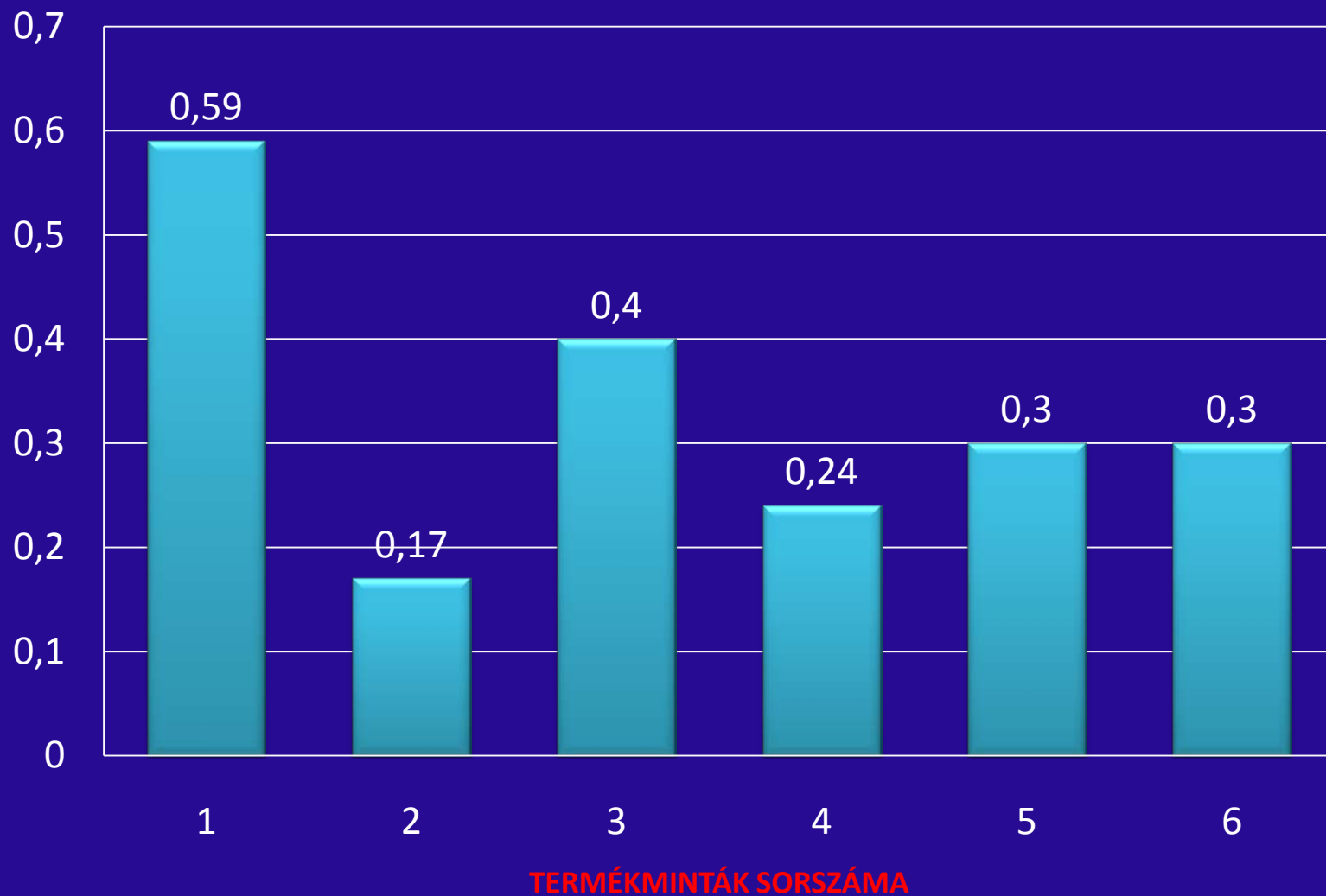
Minta sorszáma	1. minta	2. minta	3. minta	4. minta	5. minta	6. minta
Termék neve	Kamilla-virágzat 100%	Kamilla-virágzat	Kamilla-virág	Kamilla-virágzat	Kamilla-virág	Kamilla-virágzat
Latin név	<i>Matricariae flos</i>	<i>Matricariae flos</i>	<i>Matricariae flos</i>	<i>Matricariae flos</i>	<i>Matricariae flos</i>	<i>Matricariae flos</i>
Termék azonosító	CORVINUS	H-065/10	NF09/1	ANTSZ 38/09.	R-52	Gyártási szám
A termék növényi összetevői						
Virágzat (%)	99,34	99,26	99,89	99,64	99,30	99,59
Növény egyéb részei (%)	0,12	0,74	0,08	0,20	0,34	0,19
Idegen szennyezés (%)	0,54	0,00	0,03	0,16	0,36	0,22
A termék beltartalma						
Illóolaj (g/100g)	0,52	0,79	0,35	0,37	0,46	0,56
Apigenin-7-glükozid (%)	0,59	0,17	0,40	0,24	0,30	0,30

KAMILLA TASAKOS TERMÉKEK ILLÓOLAJ TARTALMA

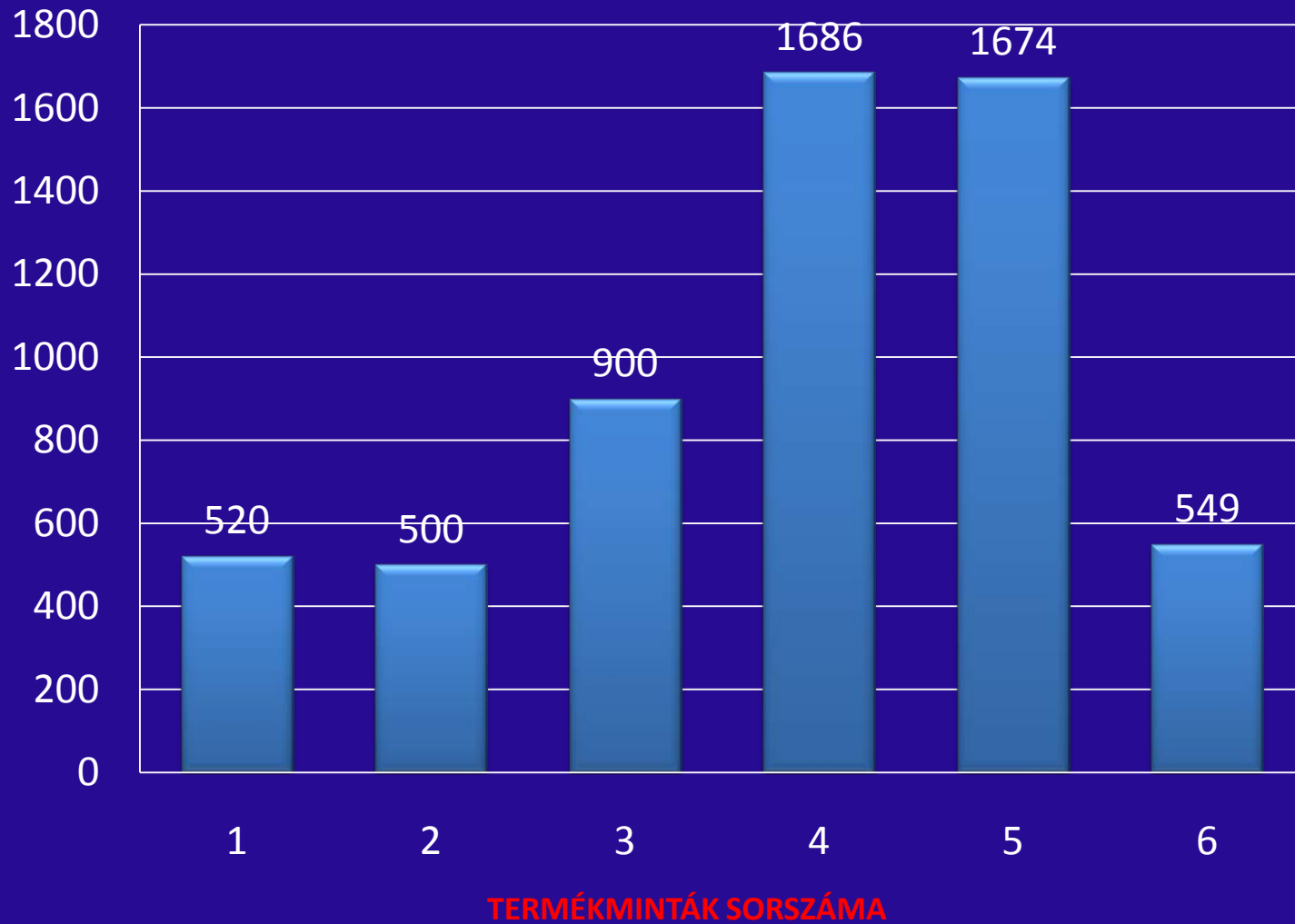
Illólaj tartalom (ml/kg)

Apigenin-7-glikozid (%)

Kamilla termékek ára (Ft/100g)

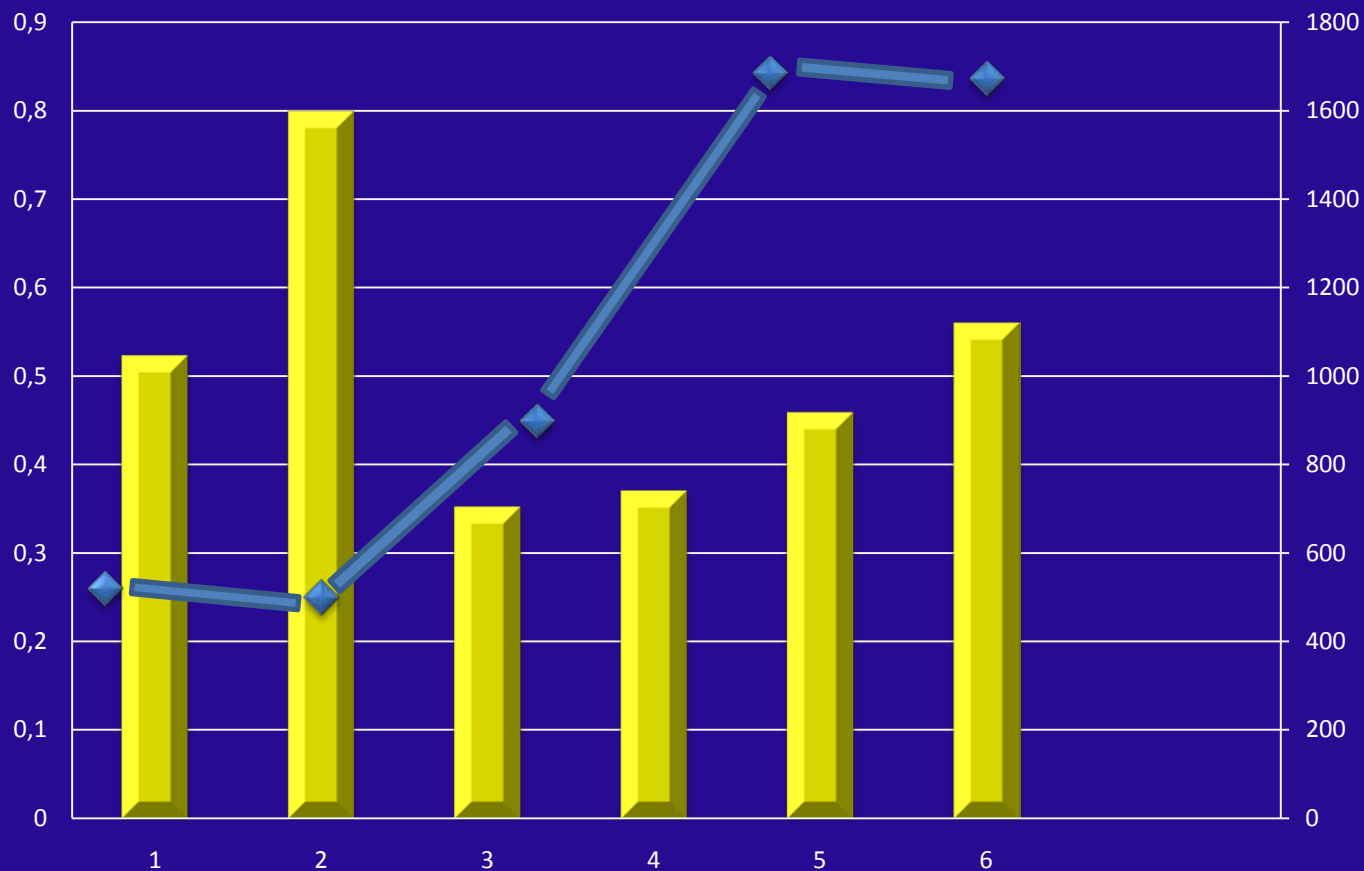

Kamilla termékek ára – minőség összefüggés

- Illóolaj tartalom (ml/kg)
- ◆ Termék ára (Ft/100g)

Illóolaj tartalom ml/kg

Ár Ft/100g)

TERMÉKMINTÁK SORSZÁMA

1. Minkét termékcsoport elemzése alapján megállapítható, hogy egy konkrét termékcsoponton belül a termékek kiszerezési formája, annak feliratozása és a termék tényleges minősége között semmiféle összefüggés nincs.
2. A két termékcsoport összehasonlítása az tanúsítja, hogy bár a filteres termékek között is lehet kiváló minőségű (lásd 4. sz. minta), a tasakos termékek minősége általában kiegyenlítettőbb.
3. A vizsgálati eredmények azt tanúsítják, hogy a termékek minősége (biológiai értéke) és a termék ára között semmiféle összefüggés sincs.
4. A kamilla termékek elemzése alapján nem nehéz arra a következtetésre jutni, hogy a kiegyenlített minőség, a tényleges biológiai hatás elérése és a vásárlók megkárosításának elkerülése érdekében elkerülhetetlenné vált a terület jogi újraszabályozása, a termékspecifikus minőségi paraméterek kidolgozása.

Új lehetőség az élelmiszerkönyvi előiratok készítése (elkészült tervezetek)

Növényfaj	Élelmiszerkönyvi tétel	Növényfaj	Élelmiszerkönyvi tétel
Ánizs	ánizs egész	Édes édeskömény	édeskömény egész
	ánizs őrlemény		édeskömény őrlemény
Bodzavirág	bodzavirág morzsolt	Hárs	virág vágott
	bodzavirág őrlemény		virág őrlemény
Boróka	tobozbogyó	Hibiszkusz	csészelevél
	tobozbogyó őrlemény		csészelevél őrlemény
Borsosmenta	borsos menta morzsolt	Kakukkfű	morzsolt
	borsos menta őrlemény		morzsolt őrlemény
Cickafark	virágos hajtás vágott	Kamilla	virágzat
	virágos hajtás őrlemény		virágzat őrlemény
Citromfű	levél morzsolt	Keserű édeskömény	virágzat szitálmány
	levél őrlemény		termés egész
	leveles szár őrlemény		termés őrlemény
Csalánlevél	csalánlevél vágott	Koriander	termés egész
	csalánlevél őrlemény		termés őrlemény
Csipkebogyó	csipkebogyó egész		
	csipkebogyó terméshús		
	terméshús őrlemény		

Kérdés: Hogyan tovább?

SZÜKSÉGESNEK LÁTSZIK

- Gyógynövényként, élelmiszerként, étrend-kiegészítőben felhasználható növények (drogok) definíciója (pozitív listák összeállítása)
- Mennyiségi korlátok előírása a felhasználás formája szerint
- Élelmiszerkönyvi tételek kidolgozása, minimum minőségi paraméterek rögzítése

Köszönöm megtisztelő figyelmüket